

Saksbehandler: Iren Meli Lundby
Saksnr.: 18/10022

Behandles av:
Komité for teknikk, kultur og fritid
Kommunestyret

Fjernavleste vannmålere til alle abonnenter i Asker kommune

Rådmannens forslag til
v e d t a k:

- 1. Det utarbeides lokal forskrift som hjemler pålegg om installering av fjernavlest vannmåler hos alle abonnenter. Forskriften fremmes som egen sak for komite TKF før den legges på høring.**
- 2. Kostnadene forbundet med gjennomføring dekkes innenfor selvkostområdet og søkes innarbeidet i budsjettene for perioden 2019-2021.**

1. Sammendrag og konklusjon

Et bevisst forhold til forbruk av vann er viktig. Innføring av individuell fjernavlest måling for alle abonnenter i Asker kommune vil gi den enkelte abonnent et forhold til sammenhengen mellom forbruk og kostnad.

Vannmålere anses å være den mest rettferdige måten å fordele kostnadene for vann- og avløpstjenestene på. Vannmålere kan bidra til en bedre vannressursforvaltning hos abonnentene som igjen medfører lavere energiforbruk til pumping, vannbehandling mm.

Med 19 000 abonnenter bør det være et enkelt system for avlesing og avregning av faktisk forbruk som samtidig kan gi oversikt og kontroll over forbruk og eventuelle lekkasjer.

For å motivere huseiere til raskt å installere vannmåler, kan det gis et tilskudd på kr 1500 i 2019 og 2020.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

2.1 Beregning av vannforbruk blant abonnentene i Asker i dag

Asker kommune har i dag ca. 19 000 abonnenter, inkludert både private og næringskunder. Av disse har ca. 14 000 installert vannmåler. De resterende ca. 5 000 er abonnenter bosatt i boliger oppført før 1988 og hvor det ikke er gjort endringer på boligen som utløser krav om installering av vannmåler.

For de ca. 14 000 eiendommene som i dag har installert vannmåler sier gjeldende forskrift for vann- og avløpsgebyrer for Asker kommune, bl.a.:

- Vannmåleren bekostes av kommunen, og er kommunens eiendom
- Kommunen bestemmer type, plassering og størrelse på måleren
- Utgifter til installasjon eller eventuell flytting av måleren betales av abonnenten/leieren
- Kommunen dekker utgifter i forbindelse med utskifting av vannmåler hvert 10. år

Vannmåleren registrerer abonnentens forbruk av vann. Asker har per i dag kun mekaniske vannmålere der abonnenten årlig må lese av måleren og deretter melde inn målerstand via post, telefon eller web. Kommunen beregner det årlige gebyret på bakgrunn av mottatt målerstand. Ved manglende måleravlesning fastsettes forbruket basert på foregående års forbruk hos den enkelte abonnent. En relativt stor andel av abonnentene melder ikke inn målerstanden, og kommunen må derfor bruke mye ressurser på å følge opp disse sakene.

For de 5000 abonnentene uten installert vannmåler beregnes det et gebyr basert på regler fastsatt i forskriften fra 1975 som baserer seg kun på boligens areal.

2.2 Fordeler og ulemper med krav om installering av vannmålere til alle abonnenter

Bruk av vannmåler for alle har disse fordelene:

- Nøyaktig måling basert på faktisk forbruk:
 - Bidrar til å sikre en mest mulig rettferdig fordeling av kostnadene
 - Abonnenten betaler for sitt faktiske vannforbruk, og ikke for et som blir beregnet ut fra areal og størrelse på eiendom, noe som for eksempel kan slå negativt ut for små husholdninger med store eiendommer
- Reduserer unødig vannforbruk - og demper fremtidig forbruksøkning
- Gir kommunen en bedre oversikt over og kontroll med det totale vannforbruket:
 - Kommunen får kontroll på forbrukstallene
 - Reelle tall som analyseres gir bedre grunnlag for å bestemme vannsparings tiltak

Ulemper med å ha vannmåler:

- Anskaffelse og utskifting av målere, samt et systematisk opplegg for oppfølging av disse er kostnadskreven

2.3 Digitale fjernavleste vannmålere

Bruk av teknologi og fjernavleste løsninger kan bidra til å forenkle arbeidsoppgaver, bedre samspillet og forbedre kundeopplevelsen.

Flere kommuner har tatt i bruk fjernavleste målere og løsningene er testet ut og fungerer godt.

I Røyken og Hurum kommuner er det allerede vedtatt at alle abonnenter skal ha vannmålere som kan fjernavleses. Arbeidet med installering pågår og skal være ferdig i løpet av 2019/2020.

Viva IKS har etablert et prosjekt i samarbeid med en av nettleverandørene hvor det nå avleses løpende forbruk. Allerede etter kort tid kan man se at alarmfunksjoner ved avvikende høyt forbruk fungerer.

Nettleverandøren i Asker er i ferd med å oppgradere sine strømmålere til en slik løsning.

Fordeler for abonnenten og kommunen:

Kommunen kan få kontinuerlig og mer nøyaktig oversikt over forbruk og dermed bedre grunnlag for å vurdere vannsparingstiltak

- Unormalt forbruk hos abonnenten kan oppdages raskere
- Godt verktøy for å finne lekkasjer på det offentlige vannledningsnett

Enklere og billigere administrasjon

- Kommunen kan enkelt få lest av målere, og det kan gjøres oftere
- Færre feilavlesinger
- Muligens færre tvister

Enklere for abonnentene

- Abonnent slipper årlig manuell avlesing og innmelding av målerstand

Bedre service til abonnentene

- Abonnentene kan følge med på eget forbruk og med det få innsikt i mønster og vaner (Min Side)
- Kommunen kan tilby hyppigere fakturafrekvens

2.4 Installering og utskiftning

Pr i dag henter nye abonnenter måler hos kommunen, men bestiller og betaler installasjon hos egen rørlegger. For abonnenter med eksisterende målere, må overgangen til fjernavleste målere bekostes av kommunen.

Dagens utskiftingstakt av vannmålere er hvert 10. år. For å oppnå den positive effekten av endring til fjernavleste målere bør utskiftingen være gjennomført i løpet av ca tre år. Dette vil også bidra til harmonisering med Røyken og Hurum på dette området.

Rådmannen ønsker i utgangspunktet å gjennomføre all innstallering og utskifting innen 1.1.2022 med oppstart i 2019.

Investeringen søkes innarbeidet i 1. tertial 2019 og i Handlingsprogrammet for årene 2019-2021. Kostnader forbundet med installasjon av vannmålere, inkludert innkjøp, dekkes via årsgebyrene.

2.5 Kostnader

En standard vannmåler av godkjent type og størrelse koster i dag ca. kr. 300,- eks. mva. mens en fjernavlest måler koster i dag ca. kr. 800,- eks. mva. Kostnaden for

første gangs installasjon av vannmåler vil variere mye, men vil ligge fra ca kr 2.500,- og oppover. Kostnaden for utskifting fra en standard måler til en fjernavlest måler er ca kr 800,-.

Årsgebyret skal dekke alle kommunens kostnader med kjøp av vannmålere, installasjon og administrasjon basert på prinsippet om selvkost.

2.5.1 Kostnad for 5000 abonnenter som i dag ikke har vannmåler
Dagens praksis i Asker, som i Røyken, Hurum og flere andre kommuner, er at alle som skal ha vannmåler for første gang betaler installering av dette selv. En mulig løsning, som kan motivere huseiere til å installere vannmåler, er at kommunen gir et tilskudd på kr 1500 til huseiere som installerer vannmåler innen 31.12.2020. Det er da en stor sannsynlighet for at det raskt oppnås en mye høyere vannmålerdekning. Avhengig av hvor mange som benytter seg av dette tilskuddet kan kostnaden maks bli 7,5 mill kr.

Total kostnad for innkjøp av fjernavleste vannmålere til ca 5000 abonnenter vil være ca 4 mill kr.

2.5.2 Kostnad ifm utskifting av 14 000 eksisterende vannmålere:
Disse abonnentene har tidligere betalt installeringen av vannmåleren selv. Kostnaden med utskifting av de om lag 14 000 eksisterende målere må kommunen dekke. Normalt skiftes ca. 700-1000 målere årlig. Nye målere har 15 års levetid mot 10 år beregnet for nåværende målere.

For utskifting av rundt 14 000 eksisterende vannmålere er kostnadsoverslaget for kommunen på 22 mill kr.

2.5.3 Total kostnad:
Kommunen vil få en total kostnad på 26 mill kr for innkjøp og installering av fjernavleste vannmålere hos alle abonnenter. I tillegg kommer tilskudd som kan beløpe seg til maks 7,5 mill kr. Investeringskostnadene fordeles over 3 år, dvs. 2019, 2020 og 2021.

3. Hvilken betydning har FNs bærekraftsmål for denne saken?

Arbeidet med fjernavleste vannmålere er direkte relatert til FNs bærekraftsmål og nye Askers utvalgte mål;

Mål 3 God Helse: Gjennom å fremme bevissthet om godt og nok drikkevann som vårt viktigste næringsmiddel er viktig.

Mål 9 Innovasjon og infrastruktur: Fjernavleste vannmålere er en viktig del av infrastrukturen for vannforsyningen. Gjennom å ta i bruk digitale løsninger med fjernavlesning gjør vi det enklere og skaper økt trygghet for at abonnentenes kostnader fordeles mer rettferdig.

Mål 11 Bærekraftige byer og samfunn: Vann er en begrenset ressurs. Det er viktig at vi har god kontroll på forbruket av denne ressursen og lett kan motivere til et bevisst forhold til dette.

4. Tidligere behandling

4.1 Askers gjeldende forskrift:

Lokal forskrift for vann- og avløpsgebyrer for Asker kommune, ble vedtatt av kommunestyret 19.9.1975. Forskriften ble sist revidert av kommunestyret den 6.3.2018, for å få på plass oppdaterte og riktige lovhenvvisninger.

Kravet om installasjon av vannmåler i alle nye hus og eksisterende bebyggelse i forbindelse med «forandring ved sanitære installasjoner, og tilbygg uten sanitære installasjoner» ble vedtatt av kommunestyret i møtet 2.12.1987 (sak 96).

4.2 Krav til hjemmel i forskrift:

Kommunen kan kreve at abonnentene installerer vannmålere med hjemmel i forurensningsforskriften § 16-4 annet ledd. Et slikt krav må fastsettes i forskrift, jf. forvaltningsloven § 2. Forskriften vil gjelde fra det tidspunktet kommunestyret vedtar den, eller et annet tidspunkt som blir særskilt fastsatt.

Det er ikke hjemmel i gjeldende forskrift til å pålegge eksisterende bebyggelse å installere vannmåler. Den enkelte abonnent kan gjøre det på eget initiativ. For å få hjemmel til å kreve installering av vannmåler i eksisterende bebyggelse, må forskriften endres. Rådmannen foreslår at nødvendig endring i forskriften behandles i forbindelse med harmoniseringsarbeidet med nye forskrifter for nye Asker. Dette vil muliggjøre full vannmålerdekning innen 1.1.2022.

5. Rådmannens vurderinger

Rådmannen mener det er flere gode grunner for å kreve at alle abonnenter installerer vannmåler. Den teknologiske utviklingen og gode erfaringer fra andre kommuner tilsier at bruk av fjernavleste målere er et riktig valg. Ved å tilby tilskudd i 2019 og 2020 til huseiere som ennå ikke har vannmåler, vil trolig vannmålerdekningen øke betraktelig. Innstallering av vannmåler hos de abonnentene i eksisterende bebyggelse som ikke har vannmåler kan først skje etter at forskriftsendring er behandlet av kommunestyret.

Lars Bjerke
rådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Gjeldende forskrift for vann- og avløpsgebyrer for Asker kommune, vedtatt 19.9.1975
2. Kommunestyrets vedtak i møte 2.12.1987 (sak 96)
3. Vedtak og saksfremlegg til møtet i teknisk utvalg 11.11.1987